

Vastaanottaja
Työ- ja elinkeinoministeriö

Lausunto koskien yritysten määräaikaista kustannustukea koskevan lain (508/2020) muuttamista

Ornamo kannattaa yritysten määräaikaisen kustannustuen koskevan lain (508/2020) muuttamista.

Ornamo on seurannut koronaviruspandemian muotoilualalle aiheuttamia talousvaikutuksia useiden kyselyiden avulla.

Lomauttamiset ja irtisanomiset lisääntyvät

Ornamon korona-kyselyssä (toukokuu 2020) muotoilun alan yritysten toimitusjohtajat vertasivat huhtikuun 2020 liikevaihtoa edellisen vuoden huhtikuuhun: **25% kertoi liikevaihdon pienentyneen yli 50%**. 35% vastaajista oli jo silloin joutunut lomauttamaan henkilöstöään ja 6% tiesi joutuvansa lomauttamaan lisää henkilöstöä kesän jälkeen. Irtisanomisiin oli jo huhtikuussa jouduttu turvautumaan 10%:ssa vastaajien yrityksistä ja 3% kertoi, että irtisanomisia on edessä. Tilanne oli siis vaikea jo keväällä.

Ornamon toukokuun kyselyn mukaan muotoilualan toimitot arvioivat toimeksiantojen/tilausten määrän laskevan merkittävästi syksyllä 2020.

Muotoilu- ja sisustusarkkitehtitoimitot ovat suoraan riippuvaisia rakentamisen, kaupan ja teollisuuden eri alojen suhdanteista. Projektiluontoisessa suunnittelutyössä toimeksiannot ovat kuukausien tai vuosien pituisia. Näin ollen keväällä 2020 toteutettiin pääasiassa vuonna 2019 tehtyjä toimeksiantoja. Vuonna 2020 toimeksiantojen määrä pandemian vuoksi on romahtanut, joka vaikuttaa alalla viiveellä, eli yhä enenemässä määrin **syksyllä ja tulevana talvena**.

Ornamon elokuussa julkaiseman Muotoilualan suhdannekatsauksen mukaan vain neljännes vuoden 2020 suhdannetiedustelun vastaajista uskoi yleisten kysyntä- ja suhdannenäkymien paranevan seuraavan vuoden aikana. Suhdannekatsauksessa yritysten liikevaihdon kehityksen saldoluku oli pudonnut nolleen.

Tuotemyynti vaikeuksissa edelleen

Tuotteita suoraan kuluttajille myyville muotoiluyrityksille kriisi on vaikuttanut kyselyn perusteella suunnittelutoimistoihin verrattuna nopeammin eli jo keväällä. Tähän ovat vaikuttaneet fyysisten myyntitapahtumien ja messujen peruuntuminen ja kivijalkaliikkeiden myynnin huomattava lasku.

Pienillä toimistoilla ei ole joustovaraa

Muotoilualalla on paljon pieniä 1-2 henkilön suunnittelutoimistoja, jotka tekevät työtä yhteiskunnassamme merkittäville isoille yrityksille. Tästä syystä **kannatamme, että liikevaihdon minimiraja poistettaisiin** kustannustuki II:sta.

Kannatamme myös yritysten tukeen oikeuttavan liikevaihdon rajan (30%) alentamista. Pientä liikevaihtoa pyörittävissä yrityksissä ei ole joustovaraa palkkojen maksuissa ja oman elinkeinon ylläpitämisessä. Ornamon kyselyn mukaan tukea tarvitaan suoraan kassavajeeseen, jota kerryttävät normaalit tilakulut, palkka- ja sivukulut, kirjanpito, sähkö, internet, puhelin, domain, mainokset ja markkinointi, verot, auto, ostot, alihankinta, protot ja 3d-tulosteet, ipr-kulut, tuotannon intra, laitteet, ohjelmistot ja lisenssimaksut sekä vakuutukset.

Petra Ilonen

Muotoilun asiantuntija

Puh. 046 878 2572

petra.ilonen@ornamo.fi

Ornamo ry